

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

N E D E R L A N D E N .

Gravenhage, den 4 Augustus.

Eergisteren heeft men het verjaardag gevierd van de geboorte van den jongen Prins Willem Alexander Frederik Constantijn Nikolaas Michel, geboren den 2 Augustus 1818, tweeden zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje. Er is bij die gelegenheid eene groote parade op het Plein gehouden. Een vreemde deling, welke, op dat oogenblik, over het Plein zou gegaan zijn, hetwelk genoegzaam midden in de stad gelegen is; zou verwonderd gestaan hebben, van aldaar volstrekt niemand te hebben aangestroomd, dan de officieren en soldaten, welke onder de wapen waren. Niet een enkelen ingezetenen zou hij aldaar hebben gevonden, welke hem de oorzaak van dit zonderlinge zou hebben kunnen uitleggen: wij vermeen een enkel woord tot opheldering aan de reizigers verschuldigd te zijn. Het gedeelte der bevolking, welke het meeste belang stelt in het bijwonen van schouwspelen, onder den blooten hemel, had zich naar de Grooten Markt begeven, aldaar het een treffender genieting verbeidde: dank hebben eene onvergelijkelijke voorzorg en kiesheid, men had het dur van de gala-parade, in eene stad van 40,000 zielen, en op een afstand van 500 schreden, bepaald tot de executie van eenige ongelukkigen, welke tot geeseling veroordeeld waren. Somhere bedillers, gestrenge opvolgers van hetgeen wij, Jacobijnen, gewoon zijn *convenances* (welvoegelijkheid) te heeten, willen wel zeggen, dat men had kunnen voorkomen, dat twee zoo zeer uiteenlopende zaken, als is een ijselijk straftoneel en eene feestviering, niet gelijktijdig plaats gegrepen hadden. Het contrast is in de daad stuitend. Te vergeefs zoekt men het te verontschuldigen, door de veronderstelling dat de terugkomst van den Koning, die daags voor een verjaardag in de familie, was aangekomen, eene gunstige kans aan de verbodeelden opleverde, en hun de hoop verschafte om verzachting te verwerven van eene zoo gestrenge straf, onbekend in het Wetboek van strafregt, en sedert 1813 ingevoerd. Deze redenering staat het onderzoek niet door: De Koning oefent het regt van gratie uit, na het advies van het Hoog-Geregtshof te hebben ingewonnen: bijaldien Z. M. in het rapport van die overvreden, geene bedenking gunstig voor den schuldigen gevonden heeft, dan zal zij geene vermindering van straf verleen op verzoeken, welke eene zekere gemakkelijheid zouden veronderstellen om zich door de impulsie van het oogenblik te laten wegslepen. Het schoonste der Koninklijke voorregten wordt niet dan in gemoede en na een rijp onderzoek uitgeoefend. — Kortom de executie en het feest hadden niet op een en denzelfden dag behooren plaats gehad te hebben. De toonen van het klokkenspel beantwoordden slecht aan het geschreeuw en gekerm dier ongelukkigen.

F R A N K R I J K .

Parijs, den 29. Julij.

Het Journal des débats schrijft zeer beleefdelyk de verwijtingen van den Britschen Courier tegen de

Napolitanen af, en vergelijkt zeer aardig elke der nieuwe constitutien bij een champignon. De *Quotidienne* wil, dat de troonen geschokt worden, zoodra zij van stelsel veranderen, zonder dat zij den tijd gehad heeft zulks te voorzien; edoch dezelve verlaagd te verklaren, vermits zij constitutioneel worden, en aldus het grootste gedeelte der troonen van Europa te veroordeelen, is dit het middel om dezelve te bevestigen? Uit eene geheele kolom Romeinsche geleerdheid maakt dat blad de slotsom op, dat, allerwegen praetoriaansche benden Cesars zullen bepoemen, en dat eindelijk Europa aan een militair gouvernement zal onderworpen zijn. Men moet desmettenen weten, dat de gesteldheid der gemoederen volstrekt dien weg niet op wil.

Hoe het ook zij, de Londensche *Courier* voorzegt, dat men te Napels wel zal schijnen de vrijheid te hebben, doch dat de losbandigheid vermoedelyk daarop volgen zal, vermits een charter slechts een stuk meer in de archiven is, ten zij zoo oud zijnde als eene eikenboom van Albion. Wij voor ons bekenne, dat de geschiktheid voor de constitutionele vrijheid niet eensklaps kan ingeschapen worden; doch wij zijn van gedachte, dat eene snelle daad, eene verstandige verklaring van het Gouvernement, die behoefte der gemoederen kan erkennen en vreedzaam een nieuw tijdvak aanvangen. Wij weten zeer wel, dat het voordeel om de eenige in Europa te zijn, welke eenigzins beredeneerde instellingen heeft, langen tijd, door den britschen trotsch beschouwd is geworden als een middel van invloed en eene bron van voordeel; doch dit voorregt is onherstelbaar verloren. Te vergeefs zou men in Engeland met verachting spreken van al hetgeen er merkwaardigs in verschillende landen voorvalt, zonder dat Engeland er deel aan heeft. Nuttelooze zorg! daar wordt eene andere overmagt toe vereischt dan die uit het aantal schepen ontstaat; de opinie laat zich zoo ver niet ringeloozen. Wij vreezen zelfs, dat de vrijheid der Vereenigde Staten, bij voorbeeld, den *Courier* meerdere ongerustheid dan medelijden inboezeme; wij weten niet of die vrijheid bij haren aanvang een grasscheutje of een paddenstoel was; doch thans is het een eikenboom; over welken men te Portsmouth niet licht. En wij zonden aan de overige vijanden der hedendaagsche orde knaden vragen, eerstelijc, of het Charter in Frankrijk verachtelijc is, vermits het nog geen wasdom van eeuw tot eeuw heeft verkregen; ten tweede, of in geval het zich niet eensklaps in deszelfs natuurlijke grootte vertoond had, zij hetzelye zouden hebben laten opgroeijen?

E N G E L A N D .

Londen, den 31 Julij.

De Hertog van Wellington, onlangs uit zijn reis gegaan zijnde, in groot uniform, en met alle zijne ordes-teekenen versierd, om zich bij den Koning te begeven, werd door eene menigte vrouwen omringd. Op het oogenblik, dat hij in zijne kroonwade stappen, schreeuwden zij uit al hare macht: waar is de Koningin! waar is de groene zak! En zij hielden niet op, hem met scheldwoorden te overluden, tot dat de koets heen reed.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 27 Julij.

Een partikuliere brief van Milaan, van den 9 dezer, behelst de volgende bijzonderheden: » De tijdingen uit Napels hebben een ieder alhier verbaasd, bijzonder de Oostenrijkers; bij de Italianen baarden dezelve geene verwondering, vermits zij, sinds langen tijd, zoodanige gebeurtenissen wachtende waren; doch zij hebben dezelve ontvangen met eene geestdrift, waarvan men buitenslands naanwelijks een denkbeeld kan maken; nogtans tracht een ieder zijne gevoelens te verbergen, welke, gelijk bekend is, niet gunstig zijn voor het bij hen bestaande Oostenrijksche Gouvernement. Sedert eenige dagen, is het getal der uit Neder-Italië aangekomen couriers zeer aanmerkelijk. De Oostenrijksche Gouverneur heeft er verscheiden naar Weenen afgezonden. Zoo men zegt, heeft hij instructien van zijn Hof gevraagd. Men denkt, dat de in Opper-Italië gestationeerde Oostenrijksche troepen weldra versterking zullen bekomen. De Italiaansche regimenten liggen buiten hun vaderland; in de overige deelen van de erfstaten der Oostenrijksche monarchie in bezetting. Tusschen Milaan en Napels staat alle handel op dit oogenblik stil. De Oostenrijksche politie heeft hare voorzorgen vergubbeld; zij oefent eene werkzame waakzaamheid uit, op de alhier aankomende of van hier vertrekkende vreemdelingen.

De Oostenrijksche Generaal, Graaf de Nugent, te Napels aan het hoofd van den Staat geplaatst, was werkelijk meester over alles. Hij ontving steeds zijne instructien uit Weenen en zijne bevelen uit de Staats-Kanselarie van den Prins von Metternich: de Nationale Hoogmoed der Neapolitanen gevoelde zich gekwetst, hun Vaderland als eene Oostenrijksche provincie behandeld te zien. De Carbonari (onder welke benaming men alle de Italiaansche patriotten en vrienden der vrijheid verstaat) hadden met behendigheid van die geestgesteldheid weten gebruik te maken om hunne partij onder het leger aan te werven. Het voorbeeld van Spanje had duidelijk bewezen, dat de militaire magt voldoende is om eene revolutie te bewerken, en dat, wanneer men zich van het leger, als van een werktuig bedient, men gemakkelijk en spoedig een slecht vorst kan vernietigen en het despotisme vernietigen. Onder het leger bevonden zich vele Officieren, zelfs Opper-Officieren, welke heimelijk tot de gemelde associatie behoorden, en op wier bijstand zij in hunne onderneming konden rekenen. De Generaal Pepe, een kundig en moedig Officier, was huff geheel en al toegedaan; hij voerde het bevel over eene afdeling der Koninklijke garde in de hoofdstad, en was zelfs kortelings te voren, door den Generaal Nugent, Minister en Generalissimus, belast geweest met de organisatie der militie in de ommestrecken van Napels, ten einde de landbewoners in staat te stellen zich tegen de talrijke roover-banden, welke zich sedert eenigen tijd opgedaan hadden, en die de groote wegen onveilig maakten, te kunnen verzetten. De hoofden der nieuwelings georganiseerde militie waren door den Generaal Pepe, uit de lieden van zijne partij gekozen, en zij waren bereid, hunne pogingen met die der linie-soldaten te vereenigen. Ook was het kleine korps kavallerie, door drie eskadrons overstemt gesommeerd, welke geheel aan de zaak der Carbonari verknocht waren, naanwelijks uit de stad Nola, in den nacht van den 1. Julij, na de Constitutie te hebben afgekondigd, uitgetrokken, of de militie uit de ommestrecken van Napels vatte de wapenen op en voegde zich bij de soldaten. Weldra werd deze verzameling van opstandelingen versterkt door detachementen infanterie, van de regimenten welke, uit hoofde van de revue, in de ommestrecken van Napels lagen, en, eenige dagen later, vereenigden zich de bezettingen van verscheiden steden en vlekken met de opstandelingen. De troepen, van Napels, Salerno en Capua afgezonden, om de muiteren uit een te drijven, volgden meerendeels het voorbeeld hunner makers. De Koninklijke garde te Napels in bezetting, dezelfde geneigtheid als de andere troepen aan den dag gelegd hebbende, zoo erkende het Gouvernement, dat het zich niet meer op het leger kon verlaten, en de Graaf de Nugent zag geen ander middel om de bestaande orde te redden, dan onverwilt een korps Oostenrijkers te doen komen: doch de Heer Kallinsky, gevolmachtigd Minister van Rusland, verzette zich krachtdadig tegen zulk een maatregel en wilde het bezetten van het Koninkrijk Napels door de Oostenrijkers niet veroorloven. De Generaal Pepe zich eindelijk, met het grootste gedeelte der Koninklijke garde, aan den kant der insurgenten gevoegd

hebbende, zoo deed men de burger-wacht de wapenen opvatten, om de inwendige veiligheid binnen de Hoofdstad te handhaven. De Lazzaroni hadden zich aangeboden om den Koning te verdedigen. Men weet niet wat van den Graaf de Nugent is geworden; hij is verdwenen: doch men is beducht, dat, zoo men hem komt te ontdekken, hij aan de Volks wraak worde opgeofferd. Verscheiden voormalige Ministers, van den Koning Joachim zijn tot het ministerie en tot des Konings raad geroepen. De geheele revolutie is zonder bloedstorten geschied, en zonder dat op eenigerlei wijze, de persoonlijke gerustheid en veiligheid der burgers gestoord is geworden.

P R U I S S E N.

Berlijn, den 25 Julij.

Te Wittstock, bij Prenslow, in Pruisen, had zich kortelings ook de watervrees onder de kalveren vertoond; doch, door het dooden der dolle kalveren, heeft bij die dieren deze ziekte opgehouden. (Anders gezegd, de doode kalveren zijn niet meer dol.)

(Nederl. Staats-Courant.)

S P A N J E.

Madrid, den 18 Julij.

De Minister van Financien noodig geoordeeld hebbende, ten einde in de meest dringende behoeften te voorzien, tot eene geldleening van 40 millioenen reals te moeten toevlugt nemen, heeft zich in de noodzaakelijkheid gezien, aan de Cortes te verklaren, dat de geldschieters niets wilden wagen, zonder de goedkeuring der Nationale Vergadering. Deze zaak is, diensvolgens, aan de Commissie van Financien verzonden.

Aan de Cortes is voorgesteld het stemmen van dankbettingen aan de opperhoofden, officieren, en soldaten van alle de leger korpen, welke de Constitutie geproclameerd hebben. Deze verklaring zou behelzen, dat zij zich welverdiend bij het Vaderland gemaakt hebben, dat zij een aanspraak op de achting en dankbaarheid van het Volk hebben verworven, en dat al de militaire en burgerlijke verdiensten, welke zij hebben behoeft, deze onbetwistbaarheid als een bijzonder onderscheid kunnen aantrekken. Eerstdaags zal men over dat voorstel beraadslagen.

De Cortes hebben uit hun midden de Reetbank benoemd, welke bestemd is, om over de Afgewardigde den recht te spreken.

Men kan het groote werk der regeneratie van Spanje als geheel afgelepen beschouwen. De Koning is nooit schijnbaar geweest; nooit heeft hij zijn volk bedrogen; op het tijdstip, toen hij willekeurig wilde heerschen, zeide hij rondborstiglijk, dat hij begreep, wat te moeten stellen en gehoorzaamd te worden. Hij heeft derhalve nu geene valsche beloften gedaan, ten einde de dwingelandij, onder den slag van constitutionele vormen, daar te stellen en te organiseren.

I T A L I E.

Napels, den 11 Julij.

De omwenteling van ons Land is de vrucht eener uitgestrekte onderneming, welke met standvastigheid bestuurd is; het Volk was voorbered om dezelve te ondersteunen. De meeste geachte geestelijken leidden de beweging.

M E N G E L W E R K.

's Gravenhage, den 4 Augustus, 1820.

Mijnheer de Receptor!

Daar ik veronderstel dat Zijne Majesteit nog niet genoeg omtrent mijne zaak is ingelicht, alzo op N° 34 en 51 van Uw Stad niets is gevoeld, en mijn verzoek van den 26 dezer, onbeantwoord is gebleven, verzocht ik U vriendelijk, het volgende te plaatsen,

's Gravenhage, den 7 April 1820.

Aan Zijne Excellentie den Heere Commissaris-Generaal van Oorlog.

» Ondanks al het lastige, en gestrengte in mijnen driestrijgen toestand, heb ik getracht op alle mogelijke

» wijze, mijne onschuldig beriepte eer te redden, zonder mijne vijanden tot schande te brengen; maar daar ik thans volkomen overtuigd ben, dat niemand genoeg is, mij in mijnen post te herstellen, zie ik mij eindelijk gedrongen, den Koning van mijne onschuld te overtuigen, en voor het Publiek mijne eer, door mijne vijanden geschonden, te redden.

» Ik herhaal het UEd. nogmaals, dat ik niets, hoe genaamd misdään, en zulke straffen zints drie jaren ondergaan, niet verdiend heb.

» Uwe Excellentie was de eenige, die bij het aandaarven van deszelfs Ministerie, mij beloofde, te zullen plaatsen, om aan alle die geschillen een einde te maken: niemand is ook meer in staat geweest, zulks tot genoegen van alle belanghebbende te doen; doch het schijnt dat de invloed mijner vijanden, of andere mij nog onbekende omstandigheden, Uwe Excellentie daarin hebben verhindert. Later heeft Uwe Excellentie mij schriftelijk op mijn herhaald verzoek, in den naam des Konings bevolgd, dat mijne zaak tegen den 2. Kolonel *Hoynek van Papendrecht*, en de Officiëren nader zoude onderzocht worden. Hiermede ben ik circa acht maanden gemaaid, tot dat Z. M. mij te Brussel mededeeling verklaarde, deze zaak als afgedaan te beschouwen. Hiervan had ik de een Uwe Excellentie te informeren, en haar taffens te doen opmerken, dat Z. M. de zaak voor de Officiëren wel als afgedaan konde houden, doch mij ook niet onschuldig straffen; dat ik gaarne van alles wilde afzien, indien ik in mijnen rang vriend hersteld, hetzij bij de Armeë, hetzij als Plaatselijke Commandant, of als Luitenant-Kolonel, bij de Oost-Indische Cavallerie; waarop Uwe Excellentie mij heeft hoop gegeven, in de beide laatste, mij behulpzaam te zullen zijn. — Naderhand toen ik er om vroeg, is mij alles van de hand geweest.

» Het is mij onmogelijk, zoo in alles te kunnen berusten: het geledene onrecht heeft mij te veel onheil verwekt, geld gekost, en moeite veroorzaakt, terwijl de behandeling die ik dagelijks ondervind, niet geschikt is, om een oud Officier die *dertien campagnes* gemaakt, en gedistingueerd gediend heeft, te kunnen bevredigen, en alzoo eene eerlijke, en rechtvaardige zaak thans te laten varen.

» Ik ben daaraan ook zeer gevoelig, dat Uwe Excellentie mij nu twee malen, toen ik op publieke audientie mij aandiende, om over mijne belangen te mogen spreken, door Uwer Excellentie's Adjudant heeft doen afwijzen, met bevel om mijne voordragt schriftelijk te doen. — Is dan eene publieke audientie niet voor den geringsten onderdaan? Ben ik thans, als Hoofd-Officier, zoo ver vernederd, dat men hetgeen aan een soldaat, of ambachtsman, vergund is, aan mij moet weigeren? — Wat heb ik misdään, dat ik eene zulke behandeling hebbe verdiend? Wij hebben wetten, en eene rechtvaardigen Koning: dat men mij volgens de wet oordeele, en zoo er termen toe zijn, mij straffe.

» Ik ben overtuigd dat ik Z. M. wel heb gediend, en mijne administratie behoorlijk en getrouw heb verantwoord: is er dan geen onderscheid tusschen dien genen die zijnen plicht volbrengt, en hem die dezelve verwaarloost? Ook heb ik mijne plaats als Luitenant-Kolonel niet uit gratie bekomen; ik heb twee-en-dertig jaren als officier daarvoor gediend, en niemand benadeeld; ik heb voor den geheiligen Persoon van den Koning opofferingen gedaan, zonder te kunnen voorzien, dat mijn tegenwoordig lot daarvoor de belooning zoude zijn. — Het was op den 24. December 1813, geen eigenbelang, maar liefde en achting voor den Vorst, die mij bezielde; en zou thans de Koning, alle die diensten van een getrouw en verknocht onderdaan vergeten? — Ik geloof het niet; en, zoo dit mogelijk ware, wil ik toch mijne eer, om eene eerlijke zaak niet verliezen, noch bij het publiek veracht wezen.

» Indien ik voor een braaf en verdienstelijk man opgeofferd ware, zou ik het mij kunnen getrouwen; maar voor den 2. Kolonel *Hoynek van Papendrecht* verstoeten te worden, is met mijne eer onbestaanbaar.

» Uit alle deze aangevoerde redenen, welke ik vertrouw dat uwe excellentie gegrond zal vinden, neme ik de vrijheid Uwe Excellentie nogmaals te verzoeken, om een gunstig advies op mijn request, den 28. Maart laastleden aan Z. M. gepresenteerd, en bij renvoi, aan Uwer Excellentie's Departement gezonden, uit te brengen, om, of weder te worden geplaatst, of op dat mijne zaak door billijke Regters worde onderzocht, alzoo ik thans alles tot be-

» middeling heb bijgedragen, en wenschte noch Z. M. noch Uwe Excellentie langer lastig te vallen, terwijl niemand mij later zal ten laste kunnen leggen niet delicaat gehandeld, of geen geduld betoond te hebben."

» Ik heb de eer met de diepste hoogachting te zijn,

De gepensioneerden Luitenant-Kolonel,

VON STAEDEL.

Kopij bij extract:

's Gravenhage, 16. Julij 1820.

Aan Zijne Majesteit den Koning

» Geeft met den diepsten eerbied te kennen *Carl-Frederik von Staedel*, gepensionneerd Luitenant-Kolonel, dat de suppliant getracht heeft Uwe Majesteit, zelfs door de openlijke courant van zijne onschuld te overtuigen; en dat hij als eerlijk man vermeend, niet anders te hebben kunnen handelen.

» De suppliant is volkomen overtuigd, dat het alleen aan Uwer Majesteits welbehagen staat, den suppliant op pensioen te stellen, en te doen blijven; hierin onderwerpt zich de suppliant aan Hoogsterzelve wil; — doch het kan de intentie van Uwe Majesteit niet zijn, brave en verdienstelijke Officiëren, in de kracht huns levens, op pensioen te stellen. — In 1813 en 1815, heb ik Uwe Majesteit bewezen, dat mij liefde voor Hoogstdezelfs Persoon en Koninkrijk, Haas, zonder eigenbelang, bezielde; thans durf ik ook daarvoor verwachten, van Uwe Majesteit regt gedaan te worden. Sire! ik ben mishandeld, en mijn eer gebiedt mij, dat ik Uwe Majesteits dienst en het Vaderland niet met eene vlek, mij onschuldig, door den gewezen Heer Commissaris-Generaal, *Grave van Goltz*, en den 2. Kolonel *Hoynek van Papendrecht*, over eene heilige zaak toegebracht, alzoo, en zonder te klagen, kan verlaten, daar ik overtuigd ben, met billijkheid, te mogen en te moeten klagen, zoo wel over de mishandelingen van den 2. Kolonel, als van den Heer *Grave van Goltz*, welke, als onpartijdige Register, den suppliant niet zes maanden in arrest force had behooren te doen blijven, maar op mijn verzoek, binnen de eerste vier weken, volgens reglement, voor het Militaire Gerechtshof had behooren te zenden, dan was de suppliant niet ongelukkig geworden, en was in zijn regiment gebleven.

» Sire! ik ben niet als een man, een Opper-Officier, die Uwe Majesteit wel heeft gediend, behandeld; — het regt moet zonder aanzien van personen, op elk onderdaan, — werken.

» Waarom vreest men, mij voor de Criminele Regterbank te brengen? Allen houden zich dood stil; niemand wil mij thans benadeeld hebben; — indien zij onschuldig zijn, dat zij dan maar opkomen, maar hun geweten spreekt, en dit hun stil zitten alleen, kan Uwe Majesteit van mijne onschuld overtuigen.

» Uwe Majesteit kan gratie verleen: maar waarom word ik onschuldig gestraft? daartoe heb ik toch Uwe Majesteit te braaf gediend; ik verlang geene belooning, maar ik roep Uwer Majesteits rechtvaardigheid in, op dat mij eindelijk rest vrede vare wegens de mishandeling, als ook het onverdiend arrest force, gedurende zes maanden, mij door den heer *Grave van Goltz*, en den 2. Kolonel, gedaan. Zoo lang ik leef, kan ik die zaak niet zoo laten berusten.

» Sire! niemand klaagt drie jaren aanhoudend, die niet ten vollen van zijnen onschuld is overtuigd, niemand vereischt en verprocèdeerd zijn gering, doch geheel vermogen, wanneer hij niet hoopt van den Vorst, die edel denkt, regt te erlangen, en het is daarom dat ik Uwe Majesteit, bij aanhoudendheid smeek, mijne klachten door billijke Regters, waar na ik zeventien maanden vruchteloos heb gewacht, te doen onderzoeken, en te beslissen, of mij in mijnen post te herstellen.

» Doch als dit de wil van Uwe Majesteit niet is, en ik van Uwe Majesteit dan op niets kan hopen, kan ik ook nergens geen regt meer zoeken; noch mijne eer, en onschuld, verder redden, en zie mij dan van alle vergoeding veratoken, ik ben dan wel ongelukkig, doch ik zal dan zwijgen.

De gepensioneerde Luitenant-Kolonel,

VON STAEDEL.

Hierop, is niets gevolgd, schijnbaarlijk omdat het verzoekschrift door Z. M. niet is ontvangen; het is daarom, dat ik aan hetzelfde die publiciteit geef, opdat Z. M. de Koning moge zien, hoe het regt wordt verduisterd.

De verdere uitwerking zal ik aan de vaderlijke gevoelens, en herdenkingen van Z. M., en den tijd overlaten.

Mijne bedoeling is, den gewezen heer Commissaris-Generaal Grave van Goltz, en den 2. Kolonel Hoyneck van Papendrecht, bij den Koning, bekend te maken; en zoo de genoemde 2. Kolonel meer wenschte te weten, renvojeer ik hem aan het Departement van oorlog, om aldaar de drie ingezondene klagten na te zien, namentlijk op den 24 Augustus, den 27 September 1817, met eene nota van het voorgevallene, maar voornamelijk den brief van den 6 November 1817, N.º 30; ingezonden, te liggen; dan kan de Kolonel lezen wat ik van zijne handelingen heb gezegd, en voldaan zijn.

Ik zal eindigen, en mij niet verder uiten: doch in geen geval moet ik onschuldig worden gestraft; het is voor mij wel beklagelijk, dat het Hoog Gerechtshof te Breda, hetwelk bij de Grondwet is bepaald, tot heden nog niet wordt daargesteld, alwaar ik met kracht tegen de decisie van het Militair Gerechtshof te Utrecht zoude kunnen appelleren. — In de volle overtuiging, dat zulk een Hoog Gerechtshof, als bestaande uit geheel vrije, onpartijdige en billijke Regters, die niemand behoeven te ontzien, en alleen volgens hun geweten handelen, mij zeker zoude regt doen wedervaren.

De gepensioneerde Luitenant-Kolonel,
VON STAEDEL.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

MIJNHEER,

Met genoegen wordt hier door velen opgemerkt de goede strekking, die uw Dagblad bezit, om de waarheid in een helder licht te plaatsen, en de soms bevooroordeelde oordeelen der menschen, tot richting en verbetering van het oogen van anderen te brengen. Het ontbreekt intusschen ook niet aan lezers, die, door eene onbuigzame partijdigheid gedreven, niet gaarne hooren, dat aan anderen wat krachtig de waarheid gezegd wordt, omdat zij zelven veelal hunne eigene schuld gevoelen, en beducht zijn, den eenen of anderen tijd, ook eene dosis van uw geneesmiddel te zullen ontvangen.

Reeds een en andermaal is 's Hertogenbosch, door het Advertentie-Blad, bedacht geworden: dit doet mij hopen, dat gij, Mijnheer! het volgende der plaatsing niet onwaardig zult oordeelen.

Gedurende de kermis, welke thans alhier gehouden wordt, hebben vele de gewoonte aangenomen, de koffijhuizen, meer dan op andere tijden, te bezoeken, ten einde het kernisgewoel van nabij te kunnen zien; zoo bevond ik mij dezer dagen ook, te dien einde, in het Neêrlandsch Koffijhuis, en zag aldaar iets, dat mij de grootste verwondering baarde.

Bij onderscheidene Burgerheeren, als ook bij Officieren der tweede afdeling der rijdende Artillerie en van het regiment Zwitsers, hier in garnizoen, zag ik een persoon, in het uniform van een Zwitsersch soldaat, welke, naar het mij toescheen, zeer gemeenzaam met de anderen omging. Ik vroeg aan eenigen mijner bekenden, wie deze persoon ware, en ontving tot antwoord: » Dit is in een broeder van den Heer . . . , Kapitein bij de rijdende Artillerie » alhier; beiden zijn geboren Zwitsers; de jongste, » naar wien gij vraagt, is kersversch uit Zwitserland » gekomen, om het getal der Nederlandsche kostgangers te vermeerderen; hij is nu zoo veel als kadet, » hoewel dit bij de Heeren Zwitsers niet zeer in gebruik is; hij moet nu het uniform van soldaat dragen, maar over eenige dagen wordt hij reeds tot Sergeant en, ten spoedigsten, tot Luitenant bevorderd. — Hiermede was tot dus verre mijne nieuwsgierigheid voldaan; maar nu zult gij vragen, Mijnheer de Redacteur! waarom het bovenstaande geval mij zoo zeer verwonderde; het volgende zal u dit openbaren.

Eenigen tijd geleden, bevond ik mij ook in het Neêrlandsch Koffijhuis, waarin toen nog vele andere personen aanwezig waren. Ik zag een Sergeant-Major en een Sergeant der Artillerie binnen treden;

beiden hadden een achtbaar en fatsoenlijk voorkomen: de eerste was met twee ridder-orde, (het legioen van eer en de Militaire Willems-orde) versierd: beiden waren, zoo als mij naderhand gebleken is, van een vreemd garnizoen, en hier volstrekt niet bekend. Bij hun binnenkomen, werden de aanwezigen door hen beleefdelijk gegroet; maar iemand, die hier niet moet genoemd worden, daar hij buiten onze stad voorzeker niet, en bij zijne stadgenooten genoeg bekend is, begaf zich dadelijk naar die twee militairen, en gebod hun, in driftige bewoordingen en op eene alleszins onwaardige wijze, die ik wel onbeschoft durf noemen, het Koffijhuis te verlaten; waaraan door hen, na eenige tegenstreving over deze ruwe wijze van zeggen, spoedig voldaan werd. Ik wil u niet ontveinzen, dat dit geval, waarvan ik zelf ooggetuige was, mijne diepe verontwaardiging wekte, en mij het Koffijhuis dadelijk deed verlaten. — Nu vraag ik, zijn dan onze eigene soldaten, die een Neêrlandsch hart in den boezem dragen, die, ten teeken van dapperheid en trouw, met eerekransen pronken; die wellicht, op het jongste slagveld des roems, hun bloed hebben gestort voor de heilige zaak des Vaderlands; zijn dezen niet zoo goed als vreemdelingen, die, in mijn oog, niets bezitten, dat ons, voor al hetgene zij kosten, schadeloos stellen kan? — En heeft iemand, in het uniform van een Zwitsersch soldaat, meer regt en aanspraak op toelating en onderscheiding, dan een NEDERLANDSCH ONDER-OFFICIER, niet eere teekenen be-
dekt?

Het antwoord op deze vraag laat ik aan den bescheiden lezer over. Door deze te plaatsen, Mijnheer de Redacteur! zult gij het *Bosche Publiek*, dat nog al gaarne eens praat, eenige stof tot onderhoud verschaffen, en wezenlijk verpligten

Uwen bestendigen Lezer,

N. N.

's Hertogenbosch, den 2 Augustus 1820.

ADVERTENTIE N.

Te Z. *Dissel* mit de Hand te Koop: een aanzienlijk HUIS, voorzien van alle Gemakken, Stalling en Koetshuis, benevens een Tuin. Te bezorgen bij den Heer M. MANVELD, in de Zaad-straat aldaar.

Bij J. DE VOS en COMP., te Dordrecht, wordt uitgegeven: KORT BEGRIP der Waarheden en Pligten van den Christelijken Godsdienst, door G. VAN KOOTEN, Predikant te Dordrecht. Tweede druk; prijs 6 stuiv. (Men zie de aanprijzende Recensie in de Godgeleerde Bijdragen VIII. deel 5e Stuk.)

NAPELS, deszelfs ligging, karakter der Napolitanen, gebruiken, voorregten des Konings, enz., enz. Uiterst belangrijk is hierover het, met zoo veel naauwkeurigheid geschreven Werk: *Tafereel van Italie*, door J. W. VAN ARCHENHOLTZ; één deel compleet, in groot 8vo., hetwelk wordt afgeleverd bij J. DE VOS en COMP., te Dordrecht. De prijs is f 1 - 8 - -

Van de Pers gekomen te Rotterdam, bij J. IMMERZEEL, Junior, en bij alle zijne Correspondenten verkrijgbaar:

I. Op den DOOD van Hare Koninklijke Hoogheid, Mevrouw de PRINSESSE DOUAIRIERE VAN ORANJE-NASSAU, geboren Prinsesse van Pruisen; door Mr. RHJNVIS FEITH. Prijs 5 en een halve Stuiver.

II. GEDACHTEN VAN JEAN PAUL, met eene INLEIDING door Mr. J. A. WEILAND, gedrukt op Schrijfpapier, en versierd met een zinnebeeldig Titel-Vignet; uitvoerig gegraveerd door J. C. BENDORP; 1ste Deel. Prijs f 3 - 18 - - : Het tweede en laatste Deel is op de Pers.

III. NEDERDUITSCH E SIJNONIJMEN, of Woorden, die elkander somwijlen vervangen kunnen, doch somwijlen niet, Taalkundig, en ten deele ook etymologisch behandeld, door P. BRUINING, Medeschrijver van het *Nederduitsch Taalkundig Woordenboek*; 1ste Deel. Prijs f 5 - 15 - - ; en op best Papier f 5 - 5. Achter het 2de Deel, dat spoedig dit algemeen zou reikhalzend verlangd Werk zal completeren, zal een Alfabetisch Register op geheel het Werk geplaatst worden.

SCHIEDAM, den 2 Augustus.

Genever, de 30 Virtels, zonder Fust . . . 6¹ 2

Amsterdamsche Proef. 7¹ 2

Zonder de Belasting.